Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Tytuł lekcji: Wielkie domy naszej planety – podróż po środowiskach Ziemi.

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji: Uczeń będzie wiedział:

- Czym jest środowisko geograficzne i jakie są jego główne elementy (klimat, rośliny, zwierzęta, ukształtowanie terenu).
- Jakie są dwa podstawowe środowiska na Ziemi (oceany i lądy).
- Jakie są cechy charakterystyczne kilku głównych środowisk lądowych (np. las, pustynia, tundra, sawanna, góry).
- Że różne środowiska są domem dla różnych roślin i zwierząt.
- Że wszystkie środowiska na Ziemi są ze sobą połączone.

Co się zmieni po lekcji:

- Uczeń będzie potrafił wskazać na mapie lub globusie oceany i lądy.
- Uczeń będzie potrafił rozróżnić na ilustracjach kilka głównych środowisk (np. las, pustynię, góry).
- Uczeń będzie potrafił dopasować charakterystyczne zwierzę (np. wielbłąd, papuga, renifer) do jego środowiska.
- Uczeń rozwinie umiejętność pracy w grupie i kreatywnego myślenia.

Metody i techniki nauczania:

- **Oglądowa:** pokaz animacji, ilustracje, praca z mapą świata lub globusem.
- **Słowna:** pogadanka, rozmowa kierowana, „burza mózgów”.
- **Praktyczna:** praca z kartą pracy, tworzenie „mapy środowisk”.
- **Aktywizująca:** zabawa ruchowa „Podróżnicy”.

Uzupełniające środki dydaktyczne:

- Projektor i ekran (do wyświetlenia animacji).
- Globus lub mapa fizyczna świata.
- Karty pracy (Załączniki 1-2).
- Duże arkusze papieru (np. B1), kredki, mazaki, klej.
- Ilustracje lub zdjęcia przedstawiające różne środowiska (las, pustynia, góry, sawanna, tundra).

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”
Minister Edukacji

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie - Czym jest nasz "dom"? (Wyświetlenie animacji)

N: Nauczyciel wita uczniów. Rozpoczyna lekcję od „burzy mózgów” na temat domu. N: „Dzieci, powiedzcie mi, czym jest dom? Z czego się składa?”

U: Uczniowie podają przykłady: z klocków, ma ściany, dach, podłogę, mieszkają w nim ludzie, rodzina.

N: „Bardzo dobrze. Wyobraźcie sobie, że nasza cała planeta Ziemia to też taki wielki dom. Ten dom ma różne pokoje. Dzisiaj zobaczymy, jak te pokoje wyglądają i kto w nich mieszka.”

N: „Zapraszam Was teraz na krótki film, który opowie nam o tych niezwykłych pokojach, czyli o **środowiskach**.”

2. Omówienie animacji - Dwa główne światy: Oceany i Lądy

N: Po zakończonej projekcji nauczyciel inicjuje rozmowę. N: „Jakie dwa największe pokoje zobaczyliście na filmie? Jakie miały kolory?”

U: Niebieski, czyli wodę, i zielono-brązowy, czyli ziemię (lądy).

N: Nauczyciel podchodzi do globusa lub mapy świata. N: „Popatrzcie na globus. Czego jest więcej na naszej planecie: wody, czyli oceanów, czy lądów?” N: „Oceany to potężny, wodny świat. Jakie największe zwierzę tam mieszka?”

U: Wieloryb! (Płetwal błękitny).

N: „Zgadza się. Ale dzisiaj skupimy się na domach, które znajdują się na lądzie.”

3. Główne "Domy" na Lądzie - Tworzymy Mapę Środowisk

N: Nauczyciel dzieli klasę na 5 grup. Każda grupa otrzymuje duży arkusz papieru i kredki. Na środku sali nauczyciel rozkłada ilustracje przedstawiające różne środowiska (las, pustynia, tundra, sawanna, góry).

N: „Każda grupa wylosuje teraz jeden 'dom', czyli jedno środowisko. Waszym zadaniem będzie narysowanie na dużym arkuszu tego, co zapamiętaliście z filmu.” N: „Narysujcie, jaka tam jest pogoda (np. słońce lub śnieg), jakie rosną rośliny i jakie mieszkają zwierzęta.”

- Grupa 1: Pustynia

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

- Grupa 2: Las
- Grupa 3: Tundra
- Grupa 4: Sawanna
- Grupa 5: Góry

U: Uczniowie pracują w grupach. Rysują swoje środowiska, przypominając sobie informacje z animacji.

N: Nauczyciel chodzi po sali, pomaga grupom, zadaje pytania naprowadzające (np. „Czy na pustyni pada deszcz?”, „Czy w górach jest ciepło na szczytach?”).

4. Prezentacja "Domów" - Kto gdzie mieszka?

N: Nauczyciel zaprasza grupy na środek, aby zaprezentowały swoje prace i powiesiły je na tablicy, tworząc wielką mapę środowisk.

U (Grupa 1): „Nasz dom to pustynia. Jest tu bardzo gorąco i sucho. Mieszka tu wielbłąd, a rośnie kaktus.” U (Grupa 2): „Nasz dom to las. Taki jak w Polsce. Rosną tu drzewa i grzyby, a mieszka sarna i wiewiórka.” U (Grupa 3): „Nasz dom to tundra. Jest bardzo zimno, a ziemia jest zamarznięta. Mieszka tu renifer i lis polarny.” U (Grupa 4): „Nasz dom to sawanna. Jest gorąco, rosną trawy i akacje. Mieszka tu żyrafa i lew.” U (Grupa 5): „Nasz dom to góry. Jest stromo i zimno na szczytach. Mieszka tu kozica.”

N: Nauczyciel chwali uczniów i podkreśla, jak bardzo te "domy" różnią się od siebie.

5. Aktywność ruchowa - "Podróżnicy"

N: Nauczyciel zaprasza uczniów na środek sali. N: „Teraz zamienimy się w podróżników. Ja będę mówił, do jakiego domu wchodzimy, a wy pokażcie, jak się tam czujecie i poruszacie.”

N: „Jesteśmy na PUSTYNI!” U: (Ocierają pot z czoła, idą powoli, rozglądają się za wodą).

N: „Jesteśmy w TUNDRZE!” U: (Trzęsą się z zimna, dmuchają w ręce, idą skuleni).

N: „Jesteśmy na SAWANNIE!” U: (Rozglądają się ciekawie, naśladują żyrafy wyciągając szyje lub słonie robiąc trąby z rąk).

N: „Jesteśmy w GÓRACH!” U: (Wspinają się, ostrożnie stawiają kroki, skaczą po skałach jak kozice).

N: „A teraz jesteśmy w naszym LESIE!” U: (Spacerują, rozglądają się za grzybami, naśladują śpiew ptaków).

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

6. Praca z Kartami Pracy - Utrwalenie

7. Podsumowanie - Wszyscy jesteśmy połączeni

N: Nauczyciel zbiera karty pracy. N: „Czy myślicie, że dom na pustyni jest ważny dla domu w lesie?” N: „Tak! Na naszej planecie wszystkie domy są połączone. Powietrze, którym oddychamy, przyleciało do nas z lasów deszczowych. Deszcz, który pada na nasze pola, wyparował z oceanu.” N: „Dlatego musimy dbać o wszystkie te domy, nawet te dalekie, bo Ziemia to nasz jeden, wielki, wspólny dom.” N: Nauczyciel proponuje zadanie dla chętnych (Karta Pracy 2- dostępna w materiałach, ale omawiana jako praca domowa).

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”
Minister Edukacji

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 1: Jaki to dom?

Polecenie: Przeczytaj opis i zgadnij, o jakim środowisku mowa. Wpisz właściwą nazwę

Pustynia, Las (nasz), Tundra, Góry, Sawanna

1. Jest tu bardzo gorąco i prawie nigdy nie pada deszcz. Rośliny magazynują wodę, a zwierzęta często wychodzą tylko w nocy. To... .....
2. Jest tu bardzo zimno, a ziemia przez większość roku jest zamarznięta. Rosną tu tylko małe mchy i krzewinki. To... .....
3. Jest tu bardzo wysoko i stromo. Im wyżej, tym zimniej i mocniej wieje wiatr. Mieszkają tu zwierzęta, które świetnie się wspinają. To... .....
4. Rośnie tu dużo drzew, które jesienią gubią liście. Można tu spotkać sarny, dziki i wiewiórki. To... .....

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 2: Mój ulubiony dom

Polecenie: Gdybyś mógł/mogła zamieszkać w jednym z poznanych dzisiaj "domów" (środowisk), który byś wybrał/wybrała? Narysuj go i napisz, dlaczego.

Wybrałem/Wybrałam: .....

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki” -** interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Ponieważ:

.....

.....

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki” -** interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

Minister Edukacji